

ΟΝΟΜΑ:.....

ΥΠΟΘΕΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Οι **υποθετικές προτάσεις** είναι οι εξαρτημένες προτάσεις που φανερώνουν την προϋπόθεση (τον όρο) που πρέπει να ισχύει για να γίνει αυτό που δηλώνει η κύρια πρόταση.

Π.χ. **Αν αύριο κάνει ζέστη**, θα πάμε για μπάνιο.

Προϋπόθεση για να πάμε για μπάνιο.

Το αν, εκτός από υποθετικές προτάσεις, μπορεί να εισάγει και πλάγιες ερωτηματικές.

Π.χ. *Δε ξέρω αν θα πάω στο χορό του σχολείου.*

Οι **υποθετικές προτάσεις** εισάγονται με τους συνδέσμους **αν, εάν, άμα, σαν** ή με τις φράσεις **έτσι και, στην περίπτωση που**.

Η δευτερεύουσα – εξαρτημένη υποθετική πρόταση ονομάζεται υπόθεση, ενώ η κύρια πρόταση ονομάζεται απόδοση. Οι δυο προτάσεις αυτές μαζί, ονομάζονται **υποθετικός λόγος**.

Μερικές φορές οι υποθέσεις ή οι αποδόσεις μπορεί να είναι περισσότερες από μία.

Π.χ. Αν τρως όλο σου το φαγητό, αν είσαι φρόνιμος και αν συγυρίσεις το δωμάτιό σου, θα σου πάρω παγωτό.

Αν προλάβω ανοιχτά τα μαγαζιά, θα ψωνίσω στον μπακάλη, θα πάω τα παπούτσια στον τσαγκάρη και θα αγοράσω ψωμί.

Μερικές φορές δεν υπάρχει υπόθεση ή άλλες φορές δεν υπάρχει απόδοση, γιατί μια λέξη τις αντικαθιστά.

Π.χ. Θα έρθω να σε πάρω, εκτός αν μου συμβεί κάτι. [εκτός=δε θα έρθω]

Πρέπει να προσέχεις, αλλιώς θα φας τα μούτρα σου. [αλλιώς=αν δεν προσέχεις]

Ανάλογα με την έγκλιση και το χρόνο στον οποίο βρίσκονται τα ρήματα του υποθετικού λόγου, μπορεί να εκφράζεται:

- Το πραγματικό [Y=οριστική, A=οποιαδήποτε έγκλιση]

Αν διαβάζεις, θα γράφεις καλά στα διαγωνίσματα.

- Το αντίθετο του πραγματικού

[Y=παρατατικός ή υπερσυντέλικος, A=θα+ παρατατικός ή υπερσυντέλικος]

Αν δε με είχες ειδοποιήσει, δε θα είχα προλάβει.

- Μια απλή σκέψη [Y=παρατατικός, A=θα+παρατατικός ή μέλλοντας]

Αν συνειδητοποιούσε το λάθος του, θα ζητούσε συγγνώμη.

- Κάτι που υπάρχει πιθανότητα να συμβεί.

[Y=υποτακτική αορίστου, A=μέλλοντας ή προστακτική]

Αν του διαβάσω ένα παραμύθι, θα κοιμηθεί.

- Κάτι που επαναλαμβάνεται στο παρόν ή στο μέλλον.

[Y=υποτακτική αορίστου, A=ενεστώτας]

Αν αρχίσω κάτι, το τελειώνω.

- Κάτι που επαναλαμβανόταν στο παρελθόν. [Y=παρατατικός, A=παρατατικός]

Αν περνούσε η ώρα, χάναμε το λεωφορείο.

Ασκήσεις

A. Ένωσε τα ζευγάρια των προτάσεων, ώστε να αποτελέσουν υποθετικό λόγο.

1. Τρως φρούτα και λαχανικά. Είσαι υγιής.

.....

2. Δεν προλαβαίνω το λεωφορείο. Θα έρθω με ταξί.

.....

3. Η αδερφή μου αργεί να γυρίσει από το φροντιστήριο. Η μητέρα μου ανησυχεί.

.....

4. Βρέχει. Θα πάρω ομπρέλλα.

.....

B. Στον παρακάτω υποθετικό λόγο να γίνουν οι απαραίτητες μετατροπές, ώστε να δηλώνει αυτό που γράφεται στηνπαρένθεση:

Αν δεν έρθω στο γυμναστήριο, θα παίξω μπάσκετ.

Αν δεν ερχόμουν

.....[αντίθετο του πραγματικού]

Αν δεν έρθω

.....[κάτι που υπάρχει πιθανότητα να συμβεί]

Αν δεν έρθω

.....[Κάτι που επαναλαμβάνεται στο παρόν ή στο μέλλον]

Αν δεν ερχόμουν

..... [Κάτι που επαναλαμβανόταν στο παρελθόν]